

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 15. listopada 1878.

List 46.

Pisanje Njih Svetosti papeža Leona XIII do nadzviš. kardinala Nina.

(Konec.)

Dobro Vam je znano, gospod kardinal, kako so po uzetji Rima, da bi nekoliko potolaženje vesti za svojega poglavarja britkostnih katoličanov, z očitnimi in slovesnimi oklicevanji zagotavljali, da volitev škofov za razne škofijske sedeže na Italijanskem hočejo popolnoma in do čistega pustiti prostemu papeževemu ravnanju. Pozneje pa so novo-izvoljenim škofom odrekli omizne prihodke pod pretvezo, da pisma njih cerkvenega vstanovljenja niso bile podveržene vladnemu placetu (dovoljenju). S tim so pa sv. Sedežu vzrokovari silo pritezni stroški, ki mora skerbeti za njih zadrževanje. Pa še več; v naj hujši škodo škofovski skerbi izročeni duš še celó razglasovanih pisem škofovske oblasti niso hotli priznavati, kakor so: obnavljanje duhovnij in družih cerkvenih beneficij. In ko je sv. Sedež z namenom, da bi se tem hudim nezgodam v okom prišlo, terpel, da so novozvoljeni škofje po Laškem poterdivne pisma (bulle) svojega cerkvenim postavam primernege izvoljenja in vmestenja (vladi) predlagali, vendar stan Cerkeve zato ni bil ložji, ker po tirjatvi, da naj se bulle predložijo, so le še dalje mnogim škofom pod praznimi izgovori prihodke odrekovali in njih oblasti priznanje odpovedovali.

Kteri pa vendar svoj namen še dosežejo, se jim njih vloge od vrada do vrada preodkazujejo in dolgim zamudam podmetujejo; in spoštljivi možje, odlični po čednosti in učenosti, ki so od papeža vredni spoznani, da sprejemajo naj višji stopinje cerkvene vlade, so prisiljevani sramotenju se prepustiti, ter kakor sumljivi in malovredni ljudje skrivnim in prav natančnim preiskavam se podvreči. Celó častitljivi Brat, ki je bil od Nas odmenjen, da v Našem imenu vlada cerkev v Perudžiji, akoravno je že predstojnik druge škofije in je postavno v nji priznan, vendar že davno še zmiraj zastoj čaka na odgovor. Po takem potu v neblagi zvičajnosti Cerkvi z levico jemljejo, kar so ji iz političnih vzrokov z desnico na vitez dali.

Da bi občni stan še bolj shujšali, so se naj poslednjiši čas pri mnogih italijanskih škofijah hotli na pravice kraljevega patronata opirati, in pa s tako presiljenimi pretvezami in s tako sovražljivimi posilstvi, da pri Našem častitljivem Bratu, nadškofu Chietskem, niso le samo s sodnijskim določilom zoper cerkveno njegovo oblast ugovarjali, temuč tudi njegovo izvolitev so za neveljavno izrekli in tajili še tudi njegov škofovski značaj.

Ni Naš namen neveljavnost tacih pravic skazovati, neveljavnost, ktero sicer mnogi tudi nasprotnega taborja pripoznajo. Dosti Nam je, ako opomnimo, da apostoljski Sedež, kteremu gre škofo vstanovljati, patronatno pravico le takim vladarjem podeljuje, kteri so se za Cerkev posebno zaslužne storili, ker so ji pravice branili, njeno razširjanje pospeševali, njeno posést množili, in da tisti, kteri Cerkev napadajo, ko njenim pravicam ugovarjajo, si njeno premoženje prilastujejo, že samo s tem po cerkvenih postavah postanejo nezmožni za patronovanje.

Djanja, ki smo jih dozdej omenili, očitno razodevajo namen, da na Laškem hočejo pot vedno večih sovražljivosti zoper Cerkev nadaljevati, in prav očitno kažejo kakošne prostosti so ji prideržane in ktero je tisto poštovanje, s kterim namerjajo obdajati naj vikšega poglavarja sv. vere.

V teh obžalovanja vrednih okolišinah, gospod kardinal, se dobro zavemo svete dolžnosti, ki Nam jo naklada apostoljska služba. In z očmi terdno v nebo vpertimi, s sercem poterjenim po zanesljivem upanji na božjo pomoč, si bomo prizadevali v njih spolnovanji nikoli ne omahovati. Vi pa, ki Vas je Naše zaupanje poklicalo vdeleževati se Naših vzvišenih skerbí, blagovolite, enako Vašim preslavnim sprednikom, v spolnovanje Naših namenov podajati sopomoč svoje stanovitne in modre delavnosti, svesti si, da Naša pomoč se Vam nikoli ne bo pogrešala.

Med tem pa ko zastava Naše posebne naklonjenosti sprejmite apostoljski blagoslov, ki ga Vam iz globočine serca podelimo.

Iz Vatikana, 27. vel serpana 1878.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kersanstva.

12. Katarina Emerih.

(Dalje.)

d) Njena ljubezen do bližnjega.

Že v otročjih letih je imela spoznanje in prepričanje, da so po kerstu kristjani pred Bogom v taki duhovni zvezi, kakor udje človeškega telesa. Pri človeku pa terpijo vsi udje, če eden med njimi terpi. To je Katarina sama skusila. Zares je občutila terpljenje, kadar je slišala o nesreči družih.

Kadar se ji je pravilo o boleznih družih, je bila včas tako ginjena, da je kar bleda in terda obsedela, kakor če kdo omedluje. Če je vidila lačnega ali zapuščenega,

tekla je proti njemu in je v ginljivi priprostosti klicala: „Čakaj, čakaj! ti grem domu po kruha.“ In dobra mati so dovolili in niso zamerili otroku, ko so poklicani veseli prihajali po darove; celó svoje oblačila je dajala in z lepimi prošnjami si je vedila pri starših dovoljenja k temu pridobiti.

Otroka bolnega ali jokajočega kar ni mogla videti; vselej je prosila Boga, naj vzrok teh solz nanjo preloži, ter njej sami pošlje bolezní ali bolečine, da bodo drugi rešeni. Tako molitev je Bog tudi usliševal. Ana Katarina je dobila bolečine in vidila otroke utolažene. Tedaj je molila: „Če revež ne prosi in ne zdihuje, ne dobi darú. Tako tudi ti, o Bog, ne pomagaš onim, ki nočejo moliti in terpeti. Glej, jaz prosim in kličem za tiste, kateri sami ne.“

Ko je šla prvič k spovedi, so ji mati dali sedem vinarjev, da si naj kakor drugi otroci kupi belega kruha; pa dala jih je revežem, da bi ji Bog grehe odpustil. — Kadar je šla pozneje spet k spovedi, so ji vselej starši dali po toliko za kruh. Kupila ga je, pa ne za-se, temuž ga je prinesla staršem domú.

Se bolj ji je serce presunilo, kadar je vidila ali ališala, da je koga zadela naj večá nesreča, — nesreča, da je greh storil.

Viditi otroka, ki je imel slabe navade ali napake, je koj molila za njegovo poboljšanje; in da je bila uslišana, naložila si ji kako kazen, pa Boga prosila, naj bi smela namesti otroka pokoro opraviti.

Drugikrat je vidila, da otroci niso bi pri igranji zadosti sramožljivi. Tega je bila tako zelo žalostna, da se je med žive koprive skrila in Boga prosila, naj bi sprejel njene pekoče bolečine kot pokoro za unih grehe.

Tudi do judov je imela serčno usmiljenje.

„Moj oče“, tako pripoveduje, „so me večkrat vzeli seboj, kadar so šli kaj kupovat k judovskemu prodajalcu v Koe-feld. Ko sem vidila te nesrečne ljudi, so se mi neizrečeno smilili in večkrat sem morala bitko jokati, da so tako okamnjeni ter nočejo najti zveličanja. Kako so vendar objokovanja vredni!“

Tudi z ubogimi dušami in vicah je imela veliko usmiljenje in je veliko molila za-nje. Pozimski čas je po noči v sneg pokleknila in je molila za-nje z razpetimi rokami, dokler ni vsa omerznila. Tudi na robato poleno je poklekovala ali v koprive in se je bičala, da bi bila njena molitev toliko izdatniša.

(Dalje sledi.)

Obletnica posrečenja nove cerkve Marijine v Suši v Zalitoški duhovniži, 13. vinoloka 1878.

(Konec.)

1. Marija vam želi in voši, da bi bili vaši otročiči dobri, nedolžni, v Božjem strahu odrejeni, da bi se na paši in doma vsel-je čedno in spodbudno obnašali, radi k službi Božji hodili, v cerkvi zvesto molili, Božji besedi se nikoli ne odtegovali, temuž jo vselej radi poslušali, da bi po njivah in vertih škode ne delali, da bi staršev ne žalili, temuž jih vselej radi vbogali. To naj se godi po Marijnem zgledu, ktera po besedah, ki jih nji sv. Cerkev prilastuje, to-le pravi: „Srečo mi vošite vsi, kateri ljubite Gospoda; ker ko sem bila majhna, sem Najvišjemu dopadla.“ Marija, precej majhna, Marija otročič, je Bogu dopadla, ga ni nikoli žalila. „Ko sem bila majhna“, hoče zlasti reči: „ker sem bila ponižna, sem Bogu dopadla“. Glejte in skerbite tedaj tudi vi vsi malí, da z lepim, poblevnim, ponižnim življenjem Bogu dopadete. In v Pregovorih govori z večno modrostjo

vred Marija: „Prederznost in prevzetnost, in spačeno pot in dvojezične usta zaničujem.“ (Pregov. Šal. 8.) Varite se torej posebno prevzetnosti in napuha, kateri je angele spremenil v hudobne duhove; prederznosti se skerbno varite otroci, ker ta greh storí, da duhovne premalo spoštujete, starše žalite, drugim škodo delate.

2. Mladim vsim voši in želi Marija Lavretanska, da kar do čistega najjenja mad nami vse ponočevanje, pregrešno znanje, pijančevanje, zlasti še pitje strupenega žganja, nebajo naj vsakteri razpori, sovraštva in pretepi, od katerih se tolikrat sliši po deželi. Marija govori vam mladenčem: „Blagor človeku, kateri mene posluša, in čuje pri podbojih mojih duri vsak dan. Kdor mene najde, bo našel življenje, in prejel zveličanje od Gospoda.“ (Preg. 8. 9.) Ne tistemu tedaj, kateri posluša svet in posvetnost, bode blagor, ampak kateri Marijo posluša, tako rekoč na ušesa vleče pri podbojih Marijinih vrat (v njenih cerkvah, pa navdajanja v tihem kotiču doma), kaj da je nji všeč in ljubo, ter se edino le tega derži. Deklicam pa kliče Marija s psalmistom (v duhovskih molitvah o Marijinih praznikih): „Poslušaj hoi in glej, in nagni svoje uho, in pozabi svoje ljudstvo (opusti namreč tisto posvetno ljudstvo, tiste napačne družine): potlej bo (nebeški) Kralj poželel tvojo lepoto (potem boš namreč lepa, nedolžna, čista na duši in na telesu, in boš nebeškemu Kralju, Jagnjetu Božjemu, Jezusu Kristusu ljuba in dopadljiva nevesta); ker on je Gospod tvoj Bog“ (ne pa zapeljivi svet). Ps. 44.

3. Marija Lavretanska vam voši in želi, da naj nikoli nobeden ne ostane v smertnem grehu, ako je vanj zabredel. Rečeno je namreč o Mariji: „Kraljica je stala ob desnici Kraljevi v zlati obleki“, namreč častiljiva, čista, brez madeža. Kdaj stojimo pri Kralju (nebeškem)? ali ne kadar smo v cerkvi? Tedaj glejmo, verni kristjani, z vso skerblijvostjo, da bodemo v cerkvi, pri Božji službi, pred nebeškim Kraljem vselej v zlati obleki, to je, v gnadi Božji. Tako bodo naše molitve, naši darovi Bogu dopadljivi. Smo pa pri nebeškem Kralju tudi povsod in vsaki čas, zato nam Marija voši, da bomo vedno v milosti božji, „v zlatem oblačilu“.

4. Eno prav zlato lastnost Marija vsim stanovom še prav posebno želi in voši, in ta je, da bi bili vsi goreči za Božjo čast, za čednost, za zveličanje duš, da bi vsak si prizadeval, tudi svojega bližnjega greha varovati in ga zveličati. Marija v svojih dnevnicah, ki jih duhovni molimo o njenih praznikih, tako-le opominja: „Kteri ljubite G spoda, sovražite hudo“ (ps. 96); — in malo poprej kliče angele, da naj molijo Gospoda; pa Sijon (vso sv. Cerkev), da naj se veseli; hčere Judove, da naj veselja poskakujejo zarad sodb Gospodovih. (Ps. 96.) Angeli, ljudje, vsa natura je klicana, da naj bode goreča v hvali Gospodovi, da naj hvali, časti Gospoda. To pa zamorejo v resnici le, kateri so v gnadi Božji, v prijaznosti z Bogom; zato naj vsak tudi svojega bližnjega varuje greha. K taki gorečnosti opominja sv. Janez Zlatoust, ki pravi: „Če se tudi občutljivi ojstrosti podveržeš, če se vse žive dni postiš in na goli zemlji ležiš, če celó vse svoje premoženje med uboge razdeliš; vendar to še ni v nobeni primeri z gorečnostjo za duše.“ Nobeden naj se ne izgovarja, da za zveličanje drugih skerbeti je samo reč staršev, gospodarjev, duhovnov, da njemu to nič mar ni. Kakošno je to govorjenje? Kaj pravi vera? Kaj tirja keršanska ljubezen? Ljubiti bližnjega kakor sam sebe, kaj ne? Tedaj tudi za njegovo zveličanje skerbeti. Kadar gorí, kadar kdo v vodo pade, takrat vsak hiti pomagat, kdor koli more gibati. Ali bi mogel pa ti miren biti, ako vidiš, da se tvoj brat, tvoja sestra pogrezuje v večni ogenj, v morje pogubljenja?

Se vé, da gasiti moraš najpred sam pri sebe, to je, sam varovati se greha in pohujšanja, da se ne bo reklo: tvoja lastna hiša gori, ti pa išeš druge gasiti, in svojo pustiš zgoreti!

5. Še nekaj vam Marija prav živo in serčno voši. V duhovnih molitvah za Marijne praznike se bere vprašanje: „Kdo bo stopil na Gospodovo sveto goro, ali kdo bo prebival na njegovem svetem mestu?“ In odgovor se glasi tako rekoč iz Marijnih ust: „Kdor ima nedolžne roke in čisto serce.“ (Ps. 23.) Prelepe besede! Nedolžne roke so, ktere se varujejo krivičnega blaga in nesposodbnih reči; čisto serce pa ni le samo tisto, ktero se varuje nečistih misel in željá, temuč varovati se mora vse nesposodbnosti, nič ostudnega ne smé prihajati iz serca; mora se varovati posebno tudi kletvinje. Tedaj vas Marija lepo prosi: Imejte čisto serce, iz ktereга ni kletvinje in ne nesramnih besedi. O kako ostudne so serca, iz kterih bruha kletvinja, kakor ogenj iz pekla! Molitev, molitev in hvala Božja mora izhajati iz keršanskih ust, in nikoli ne kletvinja. Današnji dan ima sv. Cerkev tudi spomin zveličanega kapucina Ignacija Kremonskega. Ta služabnik Božji je bil velik častivec Marije Device in je posebno ljubil molitev sv. rožnega venca. Naslednja dogodba uči, koliko prečudno moč ima ta molitev. Slišal je, kako gerdo neki plemenitnik kolne, da pri vsaki besedi ime Božje z groznim preklinjanjem izrekuje. Goreči Pater mu je to večkrat očital, pa zastonj. Nekega dne plemenitnik zopet strašno preklinja. Ignacij ga vzame na stran in mu reče: „Narediva med seboj pogodbo, ki bo vam silo koristna: jaz bom vsak dan rožni venec molil na vaš namen, samo ako mi obljubite, da se bode vsak dan kake kletve zadržali.“ Plemenitnik sprejme predlog; Ignacij ga je zaznamnjal s križem na ustih — in od tega dne ni bilo do smerti nobene kletvinje iz njegovih ust. Poglejte in spoznajte iz tega, da se z močjo molitve in s terdno voljo vse premaga, vsaka huda navada odpravi. Tako storite tedaj, preljubi, tudi vi, da posihmal od nikogar nikjer ne bo nikoli več nobene kletvinje! To hoče Bog, to želi Marija — v vaše zveličanje.

6. Eno vošilce ima sedaj še Marija do vas — pričujočih in nepričujočih. Prišla je Marija s svojo hišico iz Nazareta najpervo na Tersat, od tam se je preselila poslednjič v Loreto na Laškem; od tam prišla je s svojimi milostmi tudi v Sušo, in si je tukaj zdaj v drugič zidala hišo, veči in lepši kakor pred 200 leti. Taka zidava pa stane mnogo denarja. Marija Loretanska se je s svojo hišo v Suši zelo zadolžila. Zato je danes darovanje (ofer); pomagajte ji z radovoljnimi darovi iz dolga in zadroge; kar jih pa ni tukaj, naj o drugi priložnosti prinesejo ali pošljejo Mariji po svoji moči v Sušo darov v ta namen. Marija bo s svojo obilno pomočjo vsem v dušnih in telesnih potrebah stoterno povračevala.

Sedaj pa iz serca še vošim, da bi se vse vaše in Marijne vošila spolnile v vsi obilnosti, ter sklenem z molitvijo sv. Cerkve:

„Sveta Marija, pridi v pomoč revnim, podpiraj maloserčne, tolaži žalostne, móli za ljudstvo, prosi za duhovšino, bodi srednica pobožnemu ženskemu spolu, naj skusijo vsi tvojo pomoč, kteri obhajajo tvoj sveti spomin!“ Amen.

Pristavek od dopisnika. O ti priliki se vnovič priserčno zahvalim vsem blagim dobrotnikom, kteri koli so za novo cerkev Lavretanske Matere Božje v Suši kaj pripomogli ali darovali, in jih ob enem zagotovim, da se jih v omenjeni cerkvi s svojimi vérnimi pogostoma spominjam, naj jim ljubi Bog po prošnji Marijni vse obilno povračuje v njih dušnih in telesnih potrebah, v

časnem in večnem življenji. Z lepim priporočilom preč. gosp. govornika pa zedinim tudi sam ponižno prošnjo, naj bi mi blagi dobrotniki in dobrotnice in prijatli z milimi darovi še dalje pomagali — ne le da bi precejšnji dolg poravnati mogel — temuč da bi še notranjo opravo cerkveno, kolikor je manjka, po moči vredil in dopolnil. (Omenim le to, da bi rad napravil še stranska altarja: svetih treh Kraljev, in sv. Jožefa umirajočega, varha svete katoliške Cerkve in pomočnika za srečno zadnjo uro, kakoršne si vsi želimo.) Zato še terkam in prosim pomoči, ker z navadnim darovanjem ni mog. če — v tukajšni mali fari — toliko doveršiti in izplačati. Prosim tedaj, sej pregovor pravi, da „svet na prošnji stoji“. Jezus pa pravi: „Dajte, in se vam bo dalo“. Tedaj z Bogom in z Marijo!

A. P. Zaliloški.

Pripomočki za vstanovljanje in razširjaje pobožnosti v prid dušam v vicah.

Spisati kak članek in ga razglasiti v kakem katoliškem časniku, Danici, Slovencu, Gospodarju, članek, v kterem bi se za prvi pot le ob kratkem korist, lepota te pobožnosti popisala, potem pa pokazala se pot, po kteri bi bilo mogoče to pobožnost med ljudstvom razširiti.

Ker je prva reč, o tej zadevi ljudi podučiti, vneti, treba je torej ljudstvu preskerbeti primérnih bukev, branja v tej zadevi, treba bi bilo kakega časnika — na ktereга pa ta hip ni misliti, ker bi mu vsaj v začetku manjkalo duhovne in denarne podpore. Da do časnika pridemo, treba je poskusiti naj poprej ljudi, bravece in zmožne pisatelje za to reč vneti, kar je zopet le po časnikih in s primernimi knjigami moč doseči; dobro bi bilo torej, da bi kdo, ako nima kaj izvirnega v rokopisu, kaj prestavil iz kakega družega jezika, ali naj bi se raznotere razprave, molitve, vnémanja, pripomočki itd. za rešenje duš izžvic, kar je raztreseno po raznoterih bukvah, zbrale, na novo vredile in zopet tiskale, v drugi obliki na svitlo dale; zakaj pisalo se je že marsikaj o tej zadevi, le to je slabo, da je raztreseno, in ljudstvo za to le malo vé, ali pa nič ne. Zato bi bilo dobro, da bi se bukve naznanovale, v kterih je o tej pobožnosti, pripomočkih itd. več ali manj obravnavano; te bukve bi si eden ali drugi omislil, bral in jih razširjal, česar pa zdaj ne more storiti, dokler za-nje ne vé. Dalje bi se še marsikdo teh virov poprijel, jih popravil, dodal kaj izvirnega. Za vse to je treba kakega časnika, ki bi te vire, bukve itd. naznanjeval, sprejemal primérne dopise. *)

Prašanje je zdaj, kteri časnik bi bil za to? Danica, se vé, da bila bi na prvem mestu, zakaj kakor se je po Danici vpeljala marsiktera pobožnost, postavim „Šmarnice“, bratovšina „Naše ljube Gospé“ itd., tako bi se tudi pobožnost za duše v vicah po tej poti zamogla vstanoviti, to je, da bi Danica sprejemala dopise in naznanjala vire, pomočke itd. v ta namen. To bi bilo kaj močno želeti. Težava je pa ta, da bi Danica morebiti, ker ima že tako dosti obširno delavno polje, težko zamogla tej pobožnosti vsaki pot kak prostorček odstopiti. **)

*) „Danica“ je že obširno pisala in piše, bodo pa začeli tudi „Glasi katoliške družbe“ prinašati enakih spisov. Že se stavi daljši spis. Vr.

**) Le pridno in koristno pišite, in ne prenezmérno obširno: bode se že vravnalo; za občinstvo bo še koristniše, ako ima v enem listu raznoterih naukov. Vr.

Druga pot ali pripomoček bi bili nemara „Glasi katoliške družbe“. Ta družba izdaja knjižice, ki zamorejo sprejemati obširnejše obravnave, in knjižice bi znale tudi po večkrat izhajati, ako bi se dobivalo dosti tvarine za nje. Kar se tiče materialne podpore, prišlo bi se iz zadrege s tim, da bi se posamezne obravnave, od katerih bi bilo soditi, da jih bo ljudstvo bralo, dale posebej tiskati; *) in ker je upati, da bi se lahko oddale, znali bi se po tej poti splošni stroški povsod poravnati; marsikdo bi se na „Glase kat. družbe“ naročil, ko bi zvedil, da pričbujejo razprave za duše v vicah, kakor farne knjižnice, bralne družbe. Dobro bi bilo vredništvu „Glasov katoliške družbe“ pošiljati dopise, zadevajoče duše v vicah, kakor tudi vire ondi naznanovati. Poskusimo za ta pot to, ako gre po sreči, znajo „Glasi katoliške družbe“ postati organ ali središče za pomoč v reševanju duš iz vic. Potem bo ta družba svojo delavnost raztegnala celó unkraj groba, skazovala bo pomoč ne samo živim, ampak tudi mrtvim.

Zgoditi bi se znalo po tej poti, da bi „katoliški Glasi“ začeli bolj pogostoma izhajati; in ako bi šla reč po sreči, dobivali bi jih udje zastoj, **) ali vsaj po zeló znižani ceni, naročniki pa, se vé da, nekoliko dražje. Začnimo toraj delati v pomoč ubogim dušam v vicah z molitvijo, postom, milošajjo in drugimi dobrimi deli, skušajmo pa tudi eden drugega za to vneti s spisi, pre skerbimo priložnost, kamor bi spise pošiljali, dajmo ljudstvu dušne hrane, skerbimo kakor v družih rečéh tudi za to ljudi vneti, podučiti, narediti si pot do kakega časnika, ki bi določno za duše v vicah se poganjal.

Dobiti se zná kak dobrotnik, ki bi posebno hotel podpirati to delo, kaj darovati v materialno podporo v življenji ali tudi po smerti svojo oporoko. Ne pozabimo pa tudi bolj skrbeti za čitatelje, naročnike, brez katerih bi časnik in bukve ne koristile. ***)

K.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Razširjanje svete vere v sveti deželi.)

Res je, da v hudih časih se sv. vera najbolj razširja. Č. P. Egidij Geisler, misijonar in fajmošter v Nazaretu n. pr., poroča prav vesele reči „Vaterlandu“. Pravi, da že 8 lét je v Sveti deželi in od patrijarha mu je izročeno mesto Nazaret, v katerem se je Sin Božji vélovečil, da je res vse odrešil. Njegova Duhovnija šteje 1000 duš in ima še dve sestri duhovniji, maronitovsko z 230, in gerško zedinjeno s 550 dušami, pa 4 podružnice. Le te so: Rene, uro daleč od Nazareta, kjer se je lansko leto spreobrnilo 85 gerških razkolnikov †) in se še vedno spreobračajo, akoravno tam nimajo še cerkve, temuč mora misijonar, kadar pride, v revni arabski hiši maševati; do mal. serpana letošnjeza leta pa je maševal ob nedeljah in praznikih še celó na takem altarji, ki ga je zložil iz srovega kamenja. Druga podružnica je

*) Tako delajo po vsih deželah; na Kranjskem pa se je do zdaj še menda vsak opekel, kdor je dal kaj posebej tiskati, kar je bilo v časniku. Vr.

**) Zastoj jih dobivajo udje tudi zdaj; pa tudi drugi naj bi se zanje bolj pečali, ker so gotovo mični in podučni, posebno za dobro odgojo mladine, zraven tega pa prav po ceni. Dobi jih pri g. Jož. Jeriču, kdor jih želi. Vr.

***) Prelepe bukve „Odpustki“ (po Maurelu in Schneiderji) od P. Sajeveca n. pr., ki so gotovo med naj boljšimi pomočki v prid dušam v vicah kaj storiti, — ležé pri Ničmanu brez kupca, akoravno so bile že večkrat priporočene. Vr.

†) Vidite tedaj tudi od tod, da premnoge molitve bratovšine ss Cirila in Metoda sad rodijo.

v Kani galilejski, dve uri od Nazareta, kjer so katoličani še le naj poslednjiši čas — po dolgem prepiru z gerško-razkolniškim škofom — od turške vlade dobili privoljenje, da smejo zopet vravnati starodavno cerkev, ki je bila zidana nad krajem prvega čudeža (l. 1866 je bilo še vse prazno), in kjer naj veči del razkolnih gerkov hoče prestopiti h katoliški Cerkvi. Tretja je v Tiberiji (cerkev sv. Petra), kjer stanuje sicer en mašnik, da svetišče oskerbuje in romarje sprejema, ki pa ne zná arabskega jezika. Četerta je v Safedu (visoko na hribu 10 ur od Nazareta), stara Betulija (po misli nekterih), kjer je Judita Holofernu glavo odsekala. Tudi ta je nova, kajti l. 1866 je bila sicer ondi maronitovsko-katoliška kapelica (za katero smo l. 1867 iz Ljubljane poslali umetno Marijino podobo), ni pa bilo še nič slišati o kaki rimsko-katoliški podružnici. — Pred drugim P. misijonar prosi pomoči, da bi mogel zidati kapelo v kraju Rene. Domači kristjani ne morejo nič pomagati, ker so sami v naj veči revšini, še v veči nadlogo pa jih je pripravila nekaj rusko-turška vojska, nekaj pa kobilice, ki so letos skoz dva mesca zdelovale vso deželo.

Prošnja. Že precej dolgo je, kar me obhaja misel, da naj bi nabral popise in pripovedke cerkvá, Mariji, nebeški Kraljici, posvečenih; bodi si, da so farne ali podružne cerkve.

Naša družba sv. Hermagora pa hoče svojim udom podati „Življenje preblazene Device Marije in njenega ženina sv. Jožefa“. K temu bi se pač res podal tudi popis božjih potov in vseh cerkvá, ktere so po naši ljubi domovini prečastiti Devici Mariji in sv. Jožefu posvečene.

V ta namen sem o začetku vel. serpana t. l. pis-meno poprosil čast. gospode župnike pri Marijnih cerkvah, naj mi blagovoljno pomagajo, da se opišejo naši nebeški Materi posvečene hiše; da se tako marsikaj koristnega in mikavnega odtegne pozabljivosti, ter se tudi povzdigne vredno čišenje Matere Božje, kar nam je toliko potrebno in koristno.

Nekteri gospodje so mi poslali prav mičnih popisov (tudi iz Goriškega, Štajerskega in Hervaškega); preserčna jim hvala! Pri Mariji pa imajo gotovo plačilo za svoj trud; saj Osa, mogočna Besednica naša, vsako, tudi naj manjše v njeno čast storjeno delo obilno poverne.

Ako bi še kateri čast. gospodov želel, da bi v tem popisu, ki bo o svojem času, ako je Božja sv. volja, razdeljen med toliko tisuč udov naše slavne družbe, bila omenjena tudi cerkev, pri kateri on slavo Marijino oznanuje; ga vljudno poprosim, naj mi prej ko prej naznani, karkoli vé ali sliši od take Marijne cerkve, da morem vse do časa vrediti.

Posebno rad bi zvedel: Je li o zadevni cerkvi ali Marijini podobi med ljudstvom kaka pripovedka? morebiti o njenem začetku? — Je li podoba posebno lepa? kronana? čudodelna? obilno častena in obiskovana, zlasti o kakih posebnih zadevah, ali potrebah, ali stiskah? — Je li kje in kdaj že popisana?

V imenu Naše ljube Gospé presv. Serca še enkrat svojo prošnjo ponovim.

V Šmarjeti, o godovanji Device in Matere Marije 1878.
Janez Volčič.

Iz Radolice, 11. listopada. (Letošnje škofovo obiskovanje v Radoliški dekaniji.) Kakor je bralcem „Zgod. Danice“ že znano, so letošnje poletje od 28. julija do 9. avgusta premilostni knez in škof vse fare Radoliške dekanije (razun Bohinja) obiskali in povsod delili zakrament sv. birme. Enake cerkvene slovesnosti naj bi se ohranile v „Danici“, kakor repertoriju važniših dogodb škofije naše.

Gotovo bo torej bralcem vstreženo, da kaj več o tem škofovem obiskovanju zvedó, če tudi malo pozneje. — Naj sledi najpred popis, kako se je kanonično obiskovanje godilo v našem mesticu, pa tudi iz drugih fará nekotiko.

Začelo se je v Ljubnem 28. julija (7. nedeljo po Binkoštih) dopoldne. Ko so premil. knez in škof še tisti dan popoldne obiskali Mošnje, drugi dan pa Begunje in Leše, je prišla Radolice na versto 30. julija dopoldne. — Že zjutraj zgodaj je veliki zvon s svojim veličastnim glasom naznanoval slovesni dan sv. birmo. Ravno tukaj bivajoči mil. g. stolni prošt Jožef Zupan in mestni župnik č. g. Bononi sta se višemu pastirju do Begunj naproti peljala; mestni župan grof Thurn in srenjski svetovaleci pa so jih pred proštijo pričakovali. Pri vходу v mesto je stal velik slavolok z znamenji škofovske časti; pot iz duhovske hiše v cerkev pa je bila obdana z mlaji in ozališana s cvetličjem. — V kratkem ogovoru pred sv. birmo do zbrane množice so premil. škof razodeli veselje nad prelepo v gotičnem zlogu zidano mestno in farno cerkvijo, ki je bila v novejšem času po darežljivosti farmanov z malanimi okni, z novimi stranskimi altarji, klopmi in z novim marmornatim tlakom previdena in ozališana. O poldne je grof Thurn v svoji grajščini dal obed za 24 oseb, pri katerem se je skazoval gostoljubnega hišnega gospodarja. Ob štirih popoldne so se viši pastir med slovesnim zvonjenjem in serčnim pozdravljanjem nazočih odpeljali proti Lesicam.

Po vseh farah so bili premil. višji pastir posebno slovesno sprejemani. Verniki pač čutijo, da apostoljski namestnik prinese birmancem darove sv. Duha in vsem farmanom svoj višepastirski blagoslov in cerkovne zaklade ss. odpustkov. Komur je gorenjska stran znana, vé, da ni kmalo na deželi tako blizo skupaj toliko lepih, vmes tudi precej velikih in bogato previdenih cerkvá, kakor ravno v Radoliški okolici. Vse te cerkve so se pokazale v svoji naj lepši opravi, marsikaj pa se je nalašč za obiskovanje še preskerbelo. Duhovnije so se tako rekoč skušale, ktera bo bolj dostojno sprejela svojega višega pastirja. — Povsod so o prihodu možnarji pokali, zvonovi veselo priterkavali, vihrale bandera in zastave v različnih barvah. Povsod so ljudje praznično oblečeni ob cestah svojega višega pastirja pričakovali in klečé prejemali sv. blagoslov. Ob potih so bili pogosto mlaji postavljeni, slavoloki čez cesto razpeti, tu in tam umetno napravljene in s pomenljivimi napisi okinčani.

Obiskali so skoraj vsaki dan po dve fari. Pri vsaki so imeli kratek ogovor do zbranih vérnikov, povsod so otroke iz keršanskega nauka izpraševali pred birmovanjem. Kjer je bilo obiskovanje dopoldne, so maševali in po zavživanju obhajali tudi verne, katerih se je povsod veliko pripravilo, da so iz rok svojega višega pastirja prejeli Telo Gospodovo in popolnoma odpustkov se vdeležili. — Kjer je bilo pa obiskovanje popoldne, so imeli sami litanije z blagoslovom in podelili so odpustek 40 dni pričujočim. Povsod so šli tudi na pokopališče za ranjce molit, kar se je ljudém posebno milo storilo in je marsikteremu privabilo solze v oči.

Posebno slovesno in dolgo opravilo je bilo 4. avgusta (8. nedeljo p. B.) na Breznici, v rojstni fari škofovi, kjer so novi marmornati veliki altar posvetili.

Povsod se je vse lepo, spodbudno godilo brez kacega nereda. Pokazalo se je vnovič, da je Gorenjec še zmiraž tisti čversti, pobožni kristjan kot nekdaž, vkljub mnogim zapeljivcem in skušnjavam našega časa. Pokazalo se je, da je tukaj še vedno doma tista častitljiva bogoljubnost, ki je naši škofiji do zdaj dala priméroma naj več duhovnov, in tudi še dva škofa.

Občudovati pa moramo tudi krepkost in sterpljivost višega pastirja pri tako nategnjem delu, da so v precejšnji starosti mogli 14 dni neprenehoma dan na dan po dvakrat, vselej skoraj 3 ure, svoje svete opravila opravljati, pridigovati, katehizirati in birmovati. Samo 2. avgusta, ko je bila sv. birma v Fužinah, je bil za popoldne odmenjen oddibljaj in pogled k Mangartskima jezeroma; pa še to je deževno vreme odvernilo.

Bili so premil. vikši pastir pri obiskovanju Radoliške dekanije kaj zadovoljni, in so to tudi sami očitno pripoznali. Veselilo jih je, ker so našli tako lepo snažne, z vaim preskerbljene in zeló ozališane cerkve; pohvalno so rekli, da je to čast farmanom in njih duhovnim pastirjem. Veselilo jih je, da so ljudje povsod s tako preserčno vdanostjo jih sprejemali; da so se, kljub mnogim delom na polji, cerkovnih slovesnost vdeleževali. Veselilo jih je, da so povsod, kjer je bila dopoldne sv. birma, v tako obilnem številu k sv. obhajilu se pripravili. Veselilo jih je, da so otroci večidel tako lepo in dobro na prašanja iz keršanskega nauka odgovarjali, kar ni samo znamnje, da imajo otroci bistre glave, temuč, da se tudi duhovni pastirji za to močno trudijo itd.

Pa tudi verni so bili po vseh duhovnijah močno razveseljeni, in obiskovanje ne bo samo birmancem, ampak tudi odrasčeniim v hvaležnem spominu ostalo. Bog jih živi in ohrani še mnogo lét!

Serce starišev spreobrnjeno po otrocih.

V neki srenji, v kateri je pastiroval pobožen duhoven, je kletvinja in rotenje močno rassajalo. Župnik je resno in goreče govoril z lece zoper to hudo navado, toda brez sadú.

Toraj se podá v šolo k majhnim in nedolžnim otrokom, ter jim razklada velik greh kletvinje in rotenja v vsi gujusobi, pa tako priprosto in jasno, da so bili vsi otroci ginjeni in prepričani. In kaj se zgodi? Ako so otroci doma slišali stariše ali koga drugega preklinjati, so se ustrašili ter proseči rekli: „Oče, mati, nikar ne govorite tako, ker to je velik greh, kterega bo Bog kaznoval.“ To je pomagalo! Nekteri stari so rekli, da so bili kakor od strele zadeti, ko so prejeli iz ust svojih nedolžnih otrok tako svarilo, še bolj ginljivo in prepričalno, kakor so ga imeli v cerkvi od gospoda župnika. — Kmaló je ponehalo preklinjevanje in rotenje v tej vasi, in kmetje so postali krotki. — Posnema in nauk iz tega je vsakemu jasen.

Razgled po svetu.

Framasonstvo na Laškem, Nemškem in Francoskem.
„Unità Cattolica“ v Torinu 24. vinotoka piše, da Humbert še nobenkrat, odkar je sprejét na prestol, v nobenem svojih vradnih pisem ni „Boga“ imenoval!... Čudo ni pri tacih okolišinah, da se boji imenovati Boga, kateri je na Sinaju dal desetere zapovedi in ki je postavil sv. Cerkev, ktero laško mavtarstvo tako divje zatira. Pa kakošen bo konec tacega kraljevanja „brez Boga“? Drugač se obnaša Mak-Mahon, predsednik francoske republike. Le ta je 21. vinotoka 1878 pričó vladarskih in družih velikašev in gospostev očitno rekel: „Zahvalujem Boga, kateri je v tolažbo deželi dal mirno slavo.“ Ta mirna slava so umetnosti in cveteča obertnija, kar se je skazalo na Pariški razstavi, ktero je predsednik tisti dan sklepal in Boga hvalil. L. 1870, 19. vel. serp., se je nemški viši častnik Frid. Holstein v pismu do Girardina bogoskrunsko in po Golijatovo košatil zoper

papeža in katoličanstvo, češ, da sta dva evropska polotoka s Francijo vmés v propadu, hvalisal pa Germanijo, češ, da je kraljestvo razuma. Take bogoskrunstva, meni „Unità“, so tako rekoč nagnile Gospod-Boga, da je Francijo tako naglo povzdignil iz njene nesreče in pokazal, če je latinski in katoliški narod res v propadu. Od Holsteinovega bogokletja naprej se je vedno kazalo, da Francija si pomaga, Nemčija propada. Francija ima „mirno slavo“ vesoljne razstave, Nemčija terpi veliko poniževanje po svojem rudečkarstvu, ki jo ujéda. Naj pa se ne misli, da gambettovci, republikanarji in volterijani v novo povzdigajo Francijo. Ne ti, ampak katoliški duh jo obderuje in zdravi, zdravi jo ravno s gambettovsko šibo, ki francoske katoličane s toliko samozilnostjo terpinči. Kakor namreč povsod, kjer lažnjivo prostomišljaštvo gospoduje, tako je tudi na Francoskem tista „mirna slava“ jela v pogin se nagibati v tisti meri, v kateri „gambettovci“ kermilo v roke dobivajo. Pričeli so namreč tožiti sarad pomanjkanja denarja, ki ga je po vojski s Prusom bilo toliko, da so v malo letih vse milijarde poplačali. Nova nadloga za deželo bodo premnogi klavci in rudečkarji iz časa komune v Parizu, ki so jih „gambettovci“ zopet dopustili v deželo. Zaupanje, pravijo naznanila, gine čezdalje bolj, trgovstvo in obertnost peša, kar so pospešili tudi veliki bankroti na Angleškem. Letina je bila bolj slaba; draginja pritiska; veliko delavnic je delavce razpustilo.

Ne le šol in vsakdanjega ljudstva, ampak celo vojašino išejo framasoni okužiti. Vojni minister je prepovedal pošteno katoliško bratovščino med vojaki, ki se imenuje „kardelo sv. Mavricija“, češ, da to je nekaka cerkvena vlada zoper vojaško podložnost! Vgnjezujejo pa med vojske frajmavrarstvo s skrivnimi predstojniki, in se vojaki z zakletvami zavezujejo jim pokorni biti: to pa ni zoper vojaško zapoved?! Tudi zoper usmiljene brate rije hudodelna malopridnost. Tako prekucuhovstvo, kakor na Laškem, vse poskuša, da bi ves narod okužilo in v propad stermoglavilo.

Drobne novice. Kako se je volk poboljšal, kaže tudi to, da je sodnija Birbamuska kardinala Ledohovskega, ko Poznanskega nadškofa, obsodila na dve leti v ječo, in k globi 15 tisuč mark zarad preloma majnikovih postáv, in na 2 mesca ječe, češ, da je vlado razžalil. Da jenja sovražljiva „kulturna borba“, bode treba še hujših udarcev na lažiliberalne glave. — V Bolonji je umerl profesor Jožef Bianconi, star 69 lét, starinoslov in naturalist, sloveč v Italiji in zunaj Laškega. Ni se slágal z neslanimi darvinskimi načeli, ktere je učenostno ovračal in pobijal. Bil je resničen kinč bolonjske Ate-neje z vedo in vero.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Jera in Fr. Štular naznanujeta preserčno zahvalo Naši ljubi Gospej presv. Serca Jezusovega za ljubo zdravje. *)

Št. 2. M—dv—. Z naj hvaležnišim srcem pripoznamo po storjeni obljubi, da nam je došla na priprošnjo Naše lj. Gospé presv. Jezusovega Serca očitno zdatna pomoč v hudih stiskah, in sicer v trenutku, ko se že nismo nobene pomoči več nadjali. — Tudi se preserčno zahvaljujemo vsem onim družbenikom, ki so za nas molili na naše prošnje, v „Monat-Rosen“ naznanjene.
Cela družina.

*) Drugo pismo.

Št. 3. Tisuč in tisučkrat zahvala Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca! Na njeno priprošnjo mi je trikrat došla čudovito in nenadoma pomoč v važni službeni okoliščini. Dostokrat sem opravil v ta namen devtdnevnico k Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca in obljubil zahvalo očitno v „Monat-Rosen“ in v „Zgod. Danici“ naznaniti; z radostjo tedaj storim to, in sicer v čast Marije Device in v spodbudo k stanovitnosti vsem onim, ki v hudih stiskah zaupljivo pri Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca pomoči iščejo. — Očitno se tudi nadalje zahvaljujem Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca za priprošnjo, po kateri sem srečno doveršil težavne dela in stavbe, ki sem jih v dveh primerljivejših izročil Njenemu varstvu z obljubo, da naznanim očitno zahvalo po uslišanji.
J. J.

Prošnje.

Bolnik, zmešan, je priporočen za srečno zadnjo uro, ali če je mogoče, da bi mu še kaj odleglo — Neka oseba se priporoča v molitev za službo. — Priporoča se tudi nevarno bolan mlad mož za ozdravljenje, če je Božja volja, kakor tudi za voljno poterpljenje in vdanost v voljo Božjo. — Barba B. in Tomaž B. se priporočata v bratovsko molitev za ljubo zdravje, ali pa za srečno zadnjo uro. — Več šolske mladine za vredno prejemanje ss. zakramentov in za ohranjenje milosti (gnade) Božje. — Živo in zaupljivo priporočamo v priprošnjo k Naši ljubi Gospej mlado dekle, edino hčer poštenih, ubogih staršev, ki je zdravnik izrekel, da nima upanja, da bi ozdravela. Ako je vendar Božja volja, da še ozdravi, razglasimo to po „Danici“ v zahvalo, in ena sv. maša se bo opravila na čast Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec listopad.

I. Glavni namen: Poboljšanje slovenske mladine.

II. Posebni nameni:

21. listopada. Darovanje Marije Device. Priporoč.: Otroci. Cerkev na Jutrovem. Šolska mladina za terdno vero in sv. čistost.

22. Sv. Cecilija. Priporoč.: Več pobožnosti pri osebah za pevstvo in glasbo. Pomnoženje vere, upanja in ljubezni, posebno pri odrašeni mladini na Slovenskem. Zatrenje kletvinje.

23. Sv. Klemen. Priporoč.: Cerkev v Aziji. Odpravljenje slabih družin in ponočevanja. Učeniki in odredniki, zlasti na Slovenskem. Zoper hude naklepe skrivnih družb.

24. Sv. Janez s Križa. Priporoč.: Ranjeni vojaki in bolnišnice. Cerkev med Zamurci. Zatrenje sovraštva in pobojev, posebno po Slovenskem.

25. Sv. Katarina. Priporoč.: Učeni in olikani za skerb oziroma na prihodnje življenje. Poboljšanje tatov in obrekovalcev. Umirajoči in bolni. Zoper samomore.

Listek za raznoterosti.

Za dan vernih duš.

V duhu danes se ozrimo
V duš vernih kraj očišenja,
Za ranjke mertve zdaj prosimo
Očeta vsega usmiljenja!

Pravica božja prisodila
Jim kazni je zaslužene,
Pokoro težko naložila
Za grehe nespokorjene.

Tu oče, glej, tam mati joka:
„Otrč, ne pozabite me;
Pravična me zadela roka
Je Stvarnika, za grehe vse!“

Glej, sestra, brat britko zdihuje:
„Oj bratec, sestra prosim te,
Svetno veselje bod' ti ptuje,
Spominjaj danes na-me se!“

„Prositi meni odpušenja
Naj bode tebi danes mar;
Serdenje Božje da pojenja,
Daj revežu kak majhen dar!“

Prijatelj milo tebi kliče,
Ki bil si vdan mu iz sercá:
„Zakaj li drugo vse te miče,
Ter za me nimaš več solzá?“ —

Pozabit' ne me si obljubil,
Ko sem zapušal tužni svét;
Med šum posvetni si se zgubil,
Si vnét za to, kar je le smét!“

„Prijatelj, prosim te premilo,
Oj moli za-me „Očenaš“,
Polajšano da bi mi bilo
Terpljenje, — ti ga ne poznaš!“

V duhu danes se ozrmo
V duš vernih kraj očišenja,
Prosit' za njé ne pozabimo
Očeta vsega usmiljenja!

Ivan Zarnik.

Izredni občni zbor slovenske Matice si je 13. t. m. izvolil častna uda: Dr. Janeza Bleiweisa in č. g. Davorina Terstenjaka. Zbralo se je bilo 67 udov, največ iz Ljubljane, katerim sta predsednik dr. A. Jarc in gsp. K. Klun pojasnila dr. Bleiweisove, gsp. Janko Kersnik pa Terstenjakove zasluge za slovenski narod in posebej za Matico slovensko.

V Novem mestu je g. J. Krajec na svitlo dal prav dobro zadeto podobo dr. J. Bleiweis-a kakor spomin za njegovo 70letnico. Dobiva se po 50 kr. pri g. Krajcu in po vsih bukvarnicah.

Za duše v vicah so v stolni cerkvi letos celo osmino vernih duš vsak dan po litanijah preč. gsp. dekan in fajmošter molili rožni venec, pri katerem je veliko ljudi ostajalo in so bili tako veseli tega, da smo naprošeni, zato očitno naznaniti zahvalo v imenu vernikov za to opravilo.

Ponudba v službo. Cerkevnik, star nekaj čez 30 lét, dobro izurjen v svojem poslu, nraven in pošten, želi priti kam v cerkveniško službo. Pri gsp. Dragotinu Ceme-tu, kaplanu v št.-Jurji, zvé bolj natanko, kdor želi.

Boh. Bistrica, 1. listopada. (Poterdilo in priporočilo.) Preserčna zahvala za blagovoljni ozir na pogorelce in na zidanje naše nove cerkve po poslanem znesku 22 gl. Naj bode to delo za kako pomoč dobrovoljnosti blagega občinstva še nadalje gorko priporočeno.

J. Mesar, župnik.

V Skednji pri Terstu je ondotni župnik č. g. P. Martelanec po lastnem nagibu napravil slovesno mertvaško opravilo s peto sv. mašo za vojake, ki so umerli v bitvah v Bosni in Ercegovini. Velika množica vernikov se je bila zbrala k temu blagemu opravilu.

Pastirski list novega Poreškega škofa, p. n. gsp. Ivana Glavina, prav lepo, priserčno in učeno pastirsko od 27. vinotoka, smo prejeli ravnokar s hvaležnostjo. Morebiti bo moč pozneje kaj posneti iz njega. — Tudi nam je že poprej došla od prijateljske roke prelepa spominica, ktero so ravno temu novemu višemu pastirju darovali njegovi bogoslovski učenci skozi 16 let, t. j., od 1857 do 1875. Učeni in močno podučni „Exametra“ ima podpisanih 133 hvaležnih učencev. Zares, prav častitljiva spominica!

Tihotapski časnik v Terstu. Beneški „Tempo“ naznanja, kakor se govori, da v Terstu izhaja tihotapski list: „La Giovane Trieste“, ki se na tisuče razširja v juliške planine. Med drugim je prinesel pismi dveh prekucuhov, Garibalda in Avezzana; in baba se, češ, že 200 Teržačanov je pobegnilo iz avstrijske vojske?

„Tiha kulturna borba.“ Pod tem napisom je „Vaterland“ naznanil, kako kultusminister (razpis 26. kim. t. l.) ubožnim samostanom sv. Frančiška, in pozneje tudi nuskim, namerja zlagoma odtegovati denarno pomoč iz verake zaloge, kolikor ni zastavljena na kako pravno vstanovo. Tako bi ti redovi počasi bili zaterti. O tem, hoče, naj škofje svojo misel razodenejo, rekâi, da to bi se zgodilo zarad varčnosti. — S čim neki so redovi zaslužili to „massregel“? Mar s tim, da tudi po vojaških bolnišnicah, delavnicah itd. opravljajo pretežno službo? Redovniki so naj večji dobrotniki občinstva in sv. Cerkve, zdaj še zlasti, ko pri tolikem pomanjkanju duhovnih pastirjev pomagajo na vse strani. Oni so tudi vedni in naj boljši posredniki med premožnimi in reveži, kajti ravno na „portah mendikantov“ se na en dan več obupanih revežev potolaži, kakor pred vrati marsikterega ministra vse njegove žive dni. Naj bi bil Stremajer poprej stopil nekoliko k očetom Kapucinom, varhom cesarskih pokopališ, na grobe nekoliko premišljevat, morebiti bi se bila odvernica sv. Cerkvi ta nova žalost.

Zopet blažena nova Italija. Nič manj kot 2,400.000 lir je ukradenih v škodo narodni banki italijanski. Imeli so trije bankovski možje seboj tri zaboječice nezmernih banknih zneskov, peljaje se iz Jakina v Genovo, za ondotno banko. Ko so jih izročili v Genovi drugi dan, ste bili dve nepoškodvani, v tretji z omenjenim zneskom pa so našli lepo zložene deske namesto bankovske veljave. Ne vé se, kje so bili tatovi, ali tat: v Jakinu, po poti, ali v Genovi? Očitno pa je, da ni bil človek, ki spoštuje sv. vero ter Božje zapovedi, kar liberalna „mlada Italija“ preganja s peklensko jezo že več lét. Tudi je zopet očitno neblagor iz naprav, kakoršne malo poznajo molitev.

Misijoni. Sv. Oče Leon XIII so iz lastnega nagiba izročili jezuitom misijone v Japoniji, kjer se je že sv. Frančišek Ksaverij trudil s tolikim vspehom. Jezitovski general je izročil to nalogo udom te družbe v lombardo-beneški provinciji, kateri se bodo v kratkem podali v tiste daljne kraje.

Barantanje z morjem. Anglija je od Portugalije kupila za 600.000 lir morski zalov Delagos.

V Dublinu na Irskem, je umerl kardinal-nadškof Cullen; njegov pogreb, ki se je obhajal 27. vinotoka, je bil silo veličasten. Vdeležilo se ga je nad 100 tisuč ljudi, med temi vsi otroci in odrašeni učenci keršanskih šól, redovne sestre, nad 30 bratovšin, sleberna po 50 do 400 udov, semeniša in skoraj vsa medsvetovna in

namostanska duhovšina cele nadškofije. Za temi so šli korarji in 5 škofov. Vse ulice, po katerih so nesli prečastitega merliča, so bile napolnjene ljudi, ki so odkriti s glasnimi zdihljeji in milovanjem razodevali ne toliko radovednosti, temveč svojo globoko žalost.

V Cincinnati in njega okolici je umerlo že nad 11 tisuč ljudi za rumeno vročico; med njimi tudi 9 katoliških duhovnov, 13 usmiljenih sester, in še več duhovnov leži bôlnih. Najhujši nasprotniki katoliške vere so občeudevali njihovo navdušeno darežljivost samih sebe.

Primérljeji, ki niso primérljeji. (*Ne zaničujte duhovnov.*) Veliko je zasmehovalcev duhovstva sem ter tje po svetu. Vsak bo svoje plačilo prejel; nekoga izmed njih je pa božja Pravica kar očitno in naglo izplačala.

Zagrizen voltérjanar iz Athis de l' Orne na Francoskem, kakor poroča „Univers“, je bil silno ošaben na svojo čversto brado in goste lasje na glavi. Hotel se je pa norčevati s duhovni, ker nosijo malo kapico in tonzuro ali duhovsko krono na glavi. Tedaj gre k brivcem svojega kraja, da bi tudi njemu naredili tonzuro, s katero je hotel duhovne oponašati in smešiti; ali Bog je bil njega samega postavil vsim v zasméh. Vsi brivci so se zavzeli nad takim prederznim zahtevanjem in so ga od sebe odganjali, dasiravno jim je obetal obilno plačilo.

Hudobnež ne miruje, temuč gre v bližnje mesto k brivskemu pomočniku, kteremu dá 5 frankov, da mu naredi tonzuro. Zdaj oponaša vedenje duhovnov in počenja vsaktere burke s tonzuro, ter gre še štirikrat k onemu brivcu in mu plača še 20 frankov, da mu je vselej vnovič izrasle lasje obril v podobi tonzure.

Bogu je bilo preveč zasmehovanja njegovih mazi-ljencev od tega nesramneža, zato je pa njega obril, čudno obril. V malo dnéh mu izpadejo lasje iz obervi in brade, in kmalo potem zgubi tudi vse lasje na glavi, tako, da njegova glava je bila podobna mertvaški čepinji. Ko ljudstvo to spazi, ga zasmehuje. Hudobnež pa je mislil, da mu je bilo začarano in podá se v Condé k neki baburi, katero so ljudje imeli za čarovnico, in ji dobro plača, da bi mu pomagala. Pa vse je bilo zastonj; izpadlo mu je še to malo lás, kar mu jih je bilo ostalo! Vse zdravila, vsi pripomočki mu niso nič pomagali. Bog ga je bil obsodil, da je moral vedno nositi ne le majhno kapico, ampak imeti zmirom pokrivalo na glavi; ljudje so ga pa zaničevaje imenovali: „tonzurec“. Ta resnična dogodba bodi svarilni nauk za vse zagrizene sovražnike duhovnov!

Poslednje novice. Angleški veliki časnik je slišal iz Berlina, da rusko véliko kardelo, gredoč od Kaspiškega morja, je dospelo do globoke doline Atrek in kaže, da meri proti srednji Aziji. Kineška vlada je ukazala vsim Rusom, da naj zapusté Kašgar, prepovedala je v deželo dovaževati ruskega blaga. — Iz Carigrada pišejo, da Rusi zopet oborožujejo terdnjave ostroga Kustendže. Rekel je ruski general, da bode ondi prezimoval. — Iz pomiloščenja, ki je dano za Bosno in Ercegovino, so izločeni samo naj bolj očitni rogovileži, za ktere se utegne prositi posamezno pomiloščenje. — Po angleških glasilih iz Indije se je nadjati mirne poravnave med Anglijo in Afganistanom, in misli se, da Rusija v tem pomenu pritiska emiru afganistanskemu. Tudi se ima ruski poslanec Šuvalov verniti v London in bo ondi pojasnil misli carove; kajti v Petrogradu neki močno želé poravnave s Anglijo, tako v Evropi, kakor v Aziji. Vse je zdaj boje za zveršenje berlinske pogodbe, med tem ko se nerešeni Bulgari s Turki dalje koljejo... Tu bi se smelo prašati: Kaj je resnica in pravica? Če so imeli dolžnost Turka napasti in kristjane rešiti, zakaj so jih rešili le

polovično in Bulgarijo raztergali, ki so jo že v oblasti imeli; če pa te pravice niso imeli, zakaj so Turka napadali in toliko kervi prelili? Keršanska politika zahteva doslednost. — Iz Carigrada naznanjajo 11. t. m., da so vstajniki v Krasni po hudi 30urni bitvi vjeli dve turški kompaniji. Vstajniki so napadli Jenikosi in Gradjanico, požgali nekaj turških vasi itd.

Molitev *)

za spreobrnjenje Kamovcev (zamurcev) srednje Afrike h katoliški Cerkvi.

Molimo tudi za preuboge etijopske ljudstva srednje Afrike, kterih je deseti del vsega človeškega rodú: naj bi vsegamogočni Bog končno že enkrat odmaknil Kamovo prekletstvo od njih serc, lin jim podelil blagoslov, ki se edino v Jezusu Kristusu, Bogu in Gospodu našem, dá doseči.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Molitev.

Gospod Jezus Kristus, edini Zveličar vesoljnega človeškega rodú, ki že gospoduješ od morja do morja, in od reke do mej cele zemlje; odpri milostno Svoje Najsvetejši Serce tudi preubogim dušam notranje Afrike, ki sedé še v temah in v smertni senci, da na priprošnje preusmiljene Marije Device, Tvoje neomadežane Matere, in njenega prečastitljivega ženina svetega Jožefa, zamurci zapusté malike, se pred Tebe na kolena veržejo, ter bodo pridruženi tvoji sveti Cerkvi. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom, v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Papež Pij IX so z določilom zbora ss. obredov 2. vinot. 1873 dovolili:

1. Odpustek 300 dni vsaki pot, kadar kdo te prošnje obmoli s skesanim sercem.
2. Popolnoma odpustek, kdor jih obmoli po enkrat na dan celi mesec, ako — vredno spovedan in obhajan — moli na papežev namen.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce na Verhniki: Č. g. J. Lesjak 6 gl. Jož Orel 2 gl., z Gojzda 1 gl.

Za zapušene rodovine v vojašino poklicanih mož: Iz Kamnika po prečast. gosp. dekanu 10 gl.; z Gojzda 2 gl.

Za sv. Očeta: Neimenovani daruje sv. Očetu Leonu 2 gl. sr. v namen, da bi po Njihovi molitvi zadobili njegovi rajni starši, sestra, brat, sorodniki, dobrotniki in vse duše v vicah večni mir in pokoj. — Ž-ška ljudska šola po večletni navadi tudi letos o pričetku novega šolskega leta 1878/79 daruje sv. Očetu Leonu 2 gl. z željami in prošnjo, naj bi po molitvah sv. Očeta podpirani bili učeništvo in mladina skoz celo leto v vsih dušnih in telesnih potrebah. — Č. g. J. Lesjak 8 gl.

Za sv. Detinstvo: Č. g. J. Lesjak 2 gl. — Iz Železnikov 85 kr.

Za škofa Daniela Kombonia in misijone v srednji Afriki: Iz Kamnika po preč. g. dekanu 15 gl.

Za oo. Frančiškane v Jeruzalemu: G. Lorenc G. 1 tol. za 2 gl. sr.

(Drugi dar. prih.)

*) Naslednje molitve so nam prišle iz Hartuma s podpisom: „Daniel Komboni, Klavdijopolski škof itd., apostolski namestnik srednje Afrike. V Hartum-u, 31. vel. serp. 1878. — Moli in delaj za Zamurce!“